

ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ

ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР

Акредитиран от Националната агенция за оценяване и акредитация

Международен сертификат за качество ISO 9001:2008

ВСУ "Черноризец Храбър"

Департамент "Чуждозиково обучение"

Изх. № PD-16/35 2002г.
13.02

РЕЦЕНЗИЯ

ЗА БАКАЛАВЪРСКАТА ПРОГРАМА

„РУСКА ФИЛОЛОГИЯ“

В ПЛОВДИВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“

Бакалавърската програма „Руска филология“ в Пловдивския университет, предлагана от една от утвърдените катедри във Филологическия факултет, цели да даде знания по редица актуални въпроси в областта на руското езикознание и литературознание, теорията и практиката на превода, литературната и езиковата комуникация и компетентност.

Учебният план на програмата е с продължителност 8 семестъра. В нея са включени профилиращи теоретични дисциплини, като *Увод в общото езикознание, Историческа лингвистика на българския и руския език, Съвременен руски език (Фонетика, Лексикология, Морфология, Синтаксис и Стилистика), Странознание и Културология, Увод в теорията на превода, Съвременен български език, Сравнителна граматика на славянските езици, Увод в литературната теория, Руска литература (Руски фолклор, Стара руска литература, Руска литература на XIX в., Руска литература на XX в.)*, и общообразователни теоретични дисциплини като *Психология* и *Педагогика*. През целия курс на обучение е предвиден *Практикум по руски език*, който да формира, поддържа и надгражда навици и умения за писмена и устна комуникация на руски език и да повишава практическата компетентност на студентите в употребата на езика.

Програмата включва както задължителни (210 кредита), така и избираеми (18 кредита) и факултативни (12 кредита) дисциплини. Предвидени са разнообразни форми на контрол и оценка: устни и писмени изпити, курсови работи, мултимедийни презентации и проекти, тестове, текущ контрол. Важно е да се подчертае, че в нея са включени и

дисциплини, целящи да разширят културния кръгзор на обучаващите се, представяйки им мястото на Русия в световната цивилизация, особеностите на руската менталност, спецификата на руската езикова картина на света.

Програмата е добре структурирана и интегрирана, тя обединява лингвистика, руска литература и култура и има теоретико-приложен характер. Основната ѝ цел е да подготви висококвалифицирани специалисти с широки възможности за реализация – редактори, журналисти, преподаватели в средни и висши училища, бъдещи научни работници.

Доц. д-р Галина Шамонина

Директор на Департамент „Чуждоезиково обучение“

Директор на Руския център

Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

РЕЦЕНЗИЯ

за

БАКАЛАВЪРСКАТА ПРОГРАМА “БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И РУСКИ ЕЗИК” В ПЛОВДИВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”

Действащият учебен план на бакалавърската програма *Български език и руски език* в Пловдивския университет е разработен от Катедрата по руска филология – катедра с дългогодишни традиции, сериозен научно-преподавателски опит и академичен потенциал. Добре е обоснована академичната и социалната потребност от подобна бакалавърска програма. Компетентни специалисти едновременно по руски език, литература и култура и български език и литература са все по-често търсени на пазара на труда. Завършилите успешно тази програма биха били конкурентни в професионално отношение, като пред тях се разкриват добри възможности в преподавателската, научноизследователската, журналистическата и преводаческата сфера.

Учебният план на програмата е с продължителност 8 семестъра и е обмислен с оглед най-добрата подготовка на бъдещите бакалаври. В него са включени профилиращи теоретични дисциплини със солиден хорариум, като Увод в общото езикознание, Историческа лингвистика и История на българския език, Съвременен руски език (Фонетика, Лексикология, Морфология, Синтаксис и Стилистика), Странознание и Културология, Увод в теорията на превода, Съвременен български език (Фонетика, Лексикология, Морфология, Синтаксис и Стилистика), Сравнителна граматика на славянските езици, Увод в литературната теория, Руска литература (Руски фолклор, Стара руска литература, Руска литература на XIX в., Руска литература на XX в.), Българска литература (Възрожденска литература, Следосвободенска литература, Българска литература след Първата световна война), и общообразователни теоретични дисциплини, като Психология и Педагогика, които не само дават на студентите съвременни научни знания, но и служат като ориентир в бъдещата им практическа работа. През целия курс на обучение е предвиден Практикум по руски език, който да формира, поддържа и надгражда навици и умения за писмена и устна комуникация на руски език и да повишава практическата компетентност на студентите в употребата на езика.

Завършилите програмата получават образователно-квалификационната степен „бакалавър“ по филология и професионална квалификация „Учител по български език и литература и руски език и литература“. Те имат право да продължат образователното и научното си развитие с магистратура и докторантура.

Програмата предлага уникалната за България възможност за задочна форма на обучение, предпочитана от активно работещи студенти и специалисти с бакалавърска степен, които желаят да получат допълнителна квалификация по руски език.

Важно е да се отбележи, че програмата е единствена в страната с такъв профил и форми на обучение, което я прави ценна за студенти със съответните академични интереси.

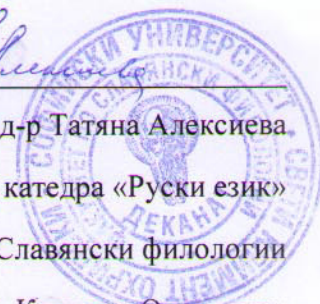

доц. д-р Татяна Алексиева

Ръководител катедра «Руски език»

Факултет Славянски филологии

СУ «Св. Климент Охридски»

София, 14.02.13

РЕЦЕНЗИЯ
ЗА БАКАЛАВЪРСКАТА ПРОГРАМА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И РУСКИ ЕЗИК
В ПЛОВДИВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”

от доц. д-р Стефка Янчева Петкова-Калева
Ръководител на Катедрата по руски език
в Шуменски университет “Епископ Константин Преславски”

Действащият учебен план на бакалавърската програма *Български език и руски език* в Пловдивския университет е разработен от Катедрата по руска филология – катедра с дългогодишни традиции, сериозен научно-преподавателски опит и академичен потенциал. Добре е обоснована академичната и социалната потребност от подобна бакалавърска програма. Компетентни специалисти с комплексен филологически профил едновременно по руски език, литература и култура и български език и литература са все по-често търсени на пазара на труда. Завършилите успешно тази програма биха били конкурентни в професионално отношение, като пред тях се разкриват добри възможности в преподавателската, научноизследователската, журналистическата и преводаческата сфера.

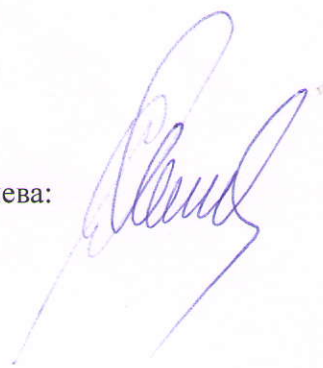
Учебният план на програмата е с продължителност 8 семестъра и е обмислен с оглед най-добрата подготовка на бъдещите бакалаври. Той е добре балансиран и отговаря на добрите образователни практики в тази област: включва профилиращи теоретични дисциплини, като Увод в общото езикознание, Историческа лингвистика и История на българския език, Съвременен руски език (Фонетика, Лексикология, Морфология, Синтаксис и Стилистика), Странознание и Културология, Увод в теорията на превода, Съвременен български език (Фонетика, Лексикология, Морфология, Синтаксис и Стилистика), Сравнителна граматика на славянските езици, Увод в литературната теория, Руска литература (Руски фолклор, Стара руска литература, Руска литература на XIX в., Руска литература на XX в.), Българска литература (Възрожденска литература, Следосвободенска литература, Българска литература след Първата световна война) и общообразователни теоретични дисциплини, като Психология и Педагогика. През целия курс на обучение е предвиден Практикум по руски език, който да формира, поддържа и надгражда навици и умения за писмена и устна комуникация на руски език и да повишава практическата компетентност на студентите в употребата на езика.

Завършилите програмата получават образователно-квалификационната степен „бакалавър“ по филология и професионална квалификация „Учител по български език и литература и руски език и литература“. Те имат право да продължат образователното и научното си развитие с магистратура и докторантура.

Програмата предлага уникалната за България възможност за задочна форма на обучение, предпочитана от активно работещи студенти и специалисти с бакалавърска степен, желаещи да получат допълнителна квалификация по руски език.

Важен момент също така е, че програмата е единствена в страната с такъв профил и форми на обучение, което я прави ценна за студенти със съответните академични интереси.

Доц. д-р Стефка Петкова-Калева:

РЕЦЕНЗИЯ

за учебния план
на специалност Български език и турски език
към Филологическия факултет
на Пловдивски университет «Паисий Хилендарски»

от доц. д-р Хюсеин Мевсим
(*Катедра по български език и литература*
към Факултета по език, история и география на Анкарския университет,
Република Турция)

Внимателният анализ на предложения за рецензия учебен план на специалността Български език и турски език показва, че той съдържа ясно и конкретно изложение на учебните дисциплини (задължителни, избираеми, факултативни) и дисциплини от педагогическия блок, стажантска практика и държавни изпити. Определени са часове за аудиторна заетост, за извънаудиторна самоподготовка, брой на присъжданите кредити и форма на завършване на следването.

В учебния план са залегнали учебни дисциплини, които предоставят възможност за получаване на специализирани познания в двете области – български език и литература и турски език и литература.

Изключително важно е, че в програмата са заложени дисциплини като *Странознание на Турция* и *История на Турция*, като, основавайки се на опита и наблюденията си с работа със студенти по български език и литература в турски университет, препоръчвам изучаването на тези предмети да започне в по-предни курсове, тъй като опознаването и съответно обикването на дадена страна и култура, поражда по-голям интерес към овладяването на нейния език.

В качеството си на преподавател по български език и литература в турски университет, мога да отбележа, че в учебния план на специалността са заложени необходимият брой часове, предвидени за общия курс по *Съвременен турски език – фонетика, морфология, лексикология и синтаксис*, осигуряващи добра теоретична подготовка на обучаващите се студенти. В този смисъл бих препоръчал в рамките на възможното хорариумът по *морфология* и *синтаксис* да бъде увеличен, което

неминуемо ще допринесе за по-доброто овладяване и затвърждаване на знанията по тази сложна за българското езиково съзнание материя. Отделени са достатъчен брой часове и за практически упражнения по *Турски език* – практикум, застъпен във всеки семестър и даващ възможност на студентите да разширят и обогатят знанията и уменията си по изучавания език.

Без съмнение, едно от достоинства на учебния план се състои във включването на дисциплината *Балканска турска диалектология*, една недостатъчно осветлена област в световната туркология. В тази връзка смятам, че би било изключително полезно в *Текущата педагогическа практика* студентите да бъдат ориентирани към теренни изследвания в тази област, които биха имали приносен характер.

Застъпеността на такава специфична дисциплина като *Османотурски език* ще даде възможност на студентите не само да опознаят особеностите на турския език в исторически план, етапите на формирането и развитието му, но и като филолози с придобита солидна подготовка по историята на българския език, ще им спомогне да изградят необходимата база за бъдещо насочване към изследването на турско-българските езикови и литературни паралели.

Сред дисциплините в учебния план достатъчно място е отделено и на курса по *Турска литература* (в две части), който запознава студентите с творчеството на известни турски писатели и поети. Препоръчително би било курсът по турска литература по някакъв да начин да се обвърже в *Интеркултурна комуникация* например с широката популярност на турските сериали в България.

Тъй като една от областите, в която студентите от специалност Български език и турски език ще намерят професионална реализация след дипломирането си, е преводачеството, препоръчително е в бъдеще в учебния план да бъде заложен необходимият брой часове по различни аспекти на превода от турски на български и обратно.

В заключение, в учебния план на специалността Български език и турски език като форма и съдържание количествено и качествено са заложили всички онези общи и специфични дисциплини, които осигуряват филологическо образование и възможност за формиране на професионална компетентност в областта на българистиката и туркологията, следователно – на балканистиката. В съгласие с изискванията на

съвременното университетско образование планът успешно съчетава и интегрира теоретическо обучение с практическа реализация на знанията, като осигурява и педагогическа правоспособност.

Подкрепям учебния план и го препоръчвам за прилагане в специалността Български език и турски език към Пловдивски университет «Паисий Хилендарски».

6 февруари 2013 г.
гр. Анкара

Рецензент: Хюсеин Мевсим

РЕЦЕНЗИЯ

за учебния план
на специалност Български език и турски език
към Филологическия факултет
на Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"

от гл. ас. д-р. Мийрям Неджиб Салим
Катедра по турски език и литература
към ШУ „Еп. Константин Преславски”, гр. Шумен

Предложеният за рецензия учебен план на специалността Български език и турски език съдържа ясно изложение на учебните дисциплини - задължителни, избираеми, факултативни и дисциплини от педагогическия блок, стажантска практика, държавни изпити. Определени са часове за аудиторна заетост общо и в лекции и/или семинари и упражнения, брой часове за извънаудиторна самоподготовка, брой на присъжданите кредити, форма на завършване. Вижда се, че структурата на плана е в съответствие с Европейската система за натрупване и трансфер на кредити, която осигурява мобилност на обучението на студентите.

В учебния план са заложили дисциплини, които дават специализирани познания в областта на двата езика – български език и турски език. В качеството си на преподавател по турски език във ВУЗ, мога да отбележа, че в учебния план на специалността са заложили необходимия брой часове, предвидени за аспектите от общия курс по *Съвременен турски език – фонетика, морфология, лексикология и синтаксис*, осигуряващи добра теоретична подготовка на обучавашите се студенти. Отделени са достатъчен брой часове и за практически упражнения по *Турски език (Практически курс)*, които позволяват значително да се разширят и обогатят знанията по езика. В тази посока, освен теоретичните курсове по *Съвременен турски език* и упражненията по *Турски език*, в учебния план на специалността е включена и избираема дисциплина *Езикова култура или Практикум по правопис и пунктуация* (предполагам и по двата езика), отново акцентиращи върху овладяването и затвърдяването на теоретични знания и практически умения по съответния език.

Според мен, много ценна страна на плана е, че той включва дисциплината *Османотурски език*. С познаването на особеностите на езика в исторически аспект,

неговото формиране, етапите и условията, при които той се развива, османската арабица, с основните фонетични, граматични, семантични и лексически промени, които се извършват в процеса на развитието му, студентите, като бъдещи филолози, биха могли да проследят неговата история и развитие.

Сред туркологичните дисциплини в плана е отделено място и на курса по *Турска литература*, заложен в две части, който въвежда студентите в творчеството на известни турски автори.

Студентите от специалността имат възможността да се запознаят с историята, географското положение, икономическото развитие, населението на Р. Турция, предвидени в часовете по дисциплините *История на Турция* и *Странознание*.

Казаното дотук свежда до извода, че в учебния план на специалността Български език и турски език като цяло са заложен основните модули на туркологичната и обща лингвистика, (основополагащите дисциплини като Увод в общото езикознание, Съвременен турски език в IV части – фонетика, лексикология, морфология и синтаксис, Турски език - практически курс, Османски език и др.), които със заложен хорариум биха осигурили съвременно филологическо образование и възможност за формиране на професионална компетентност в областта на туркологията. Планът позволява обучението да се осъществява в съчетаване на теоретическо обучение с практическа реализация на знанията. Специалността осигурява и с педагогическа правоспособност.

Подкрепям така изготвения учебен план и го препоръчвам за прилагане в специалността Български език и турски език към Пловдивски университет "Паисий Хилендарски".

05.02.2013 г.

гр. Шумен

Рецензент: М. Салим

РЕЦЕНЗИЯ

за учебния план
на специалност Български език и турски език
към Филологическия факултет
на Пловдивски университет "Паисий Хилендарски"

от гл. ас. д-р. Мийрям Неджиб Салим
Катедра по турски език и литература
към ШУ „Еп. Константин Преславски”, гр. Шумен

Предложеният за рецензия учебен план на специалността Български език и турски език съдържа ясно изложение на учебните дисциплини - задължителни, избираеми, факултативни и дисциплини от педагогическия блок, стажантска практика, държавни изпити. Определени са часове за аудиторна заетост общо и в лекции и/или семинари и упражнения, брой часове за извънаудиторна самоподготовка, брой на присъжданите кредити, форма на завършване. Вижда се, че структурата на плана е в съответствие с Европейската система за натрупване и трансфер на кредити, която осигурява мобилност на обучението на студентите.

В учебния план са заложили дисциплини, които дават специализирани познания в областта на двата езика – български език и турски език. В качеството си на преподавател по турски език във ВУЗ, мога да отбележа, че в учебния план на специалността са заложили необходимия брой часове, предвидени за аспектите от общия курс по *Съвременен турски език – фонетика, морфология, лексикология и синтаксис*, осигуряващи добра теоретична подготовка на обучаващите се студенти. Отделени са достатъчен брой часове и за практически упражнения по *Турски език (Практически курс)*, които позволяват значително да се разширят и обогатят знанията по езика. В тази посока, освен теоретичните курсове по *Съвременен турски език* и упражненията по *Турски език*, в учебния план на специалността е включена и избираема дисциплина *Езикова култура или Практикум по правопис и пунктуация* (предполагам и по двата езика), отново акцентиращи върху овладяването и затвърдяването на теоретични знания и практически умения по съответния език.

Според мен, много ценна страна на плана е, че той включва дисциплината *Османотурски език*. С познаването на особеностите на езика в исторически аспект,

неговото формиране, етапите и условията, при които той се развива, османската арабица, с основните фонетични, граматични, семантични и лексически промени, които се извършват в процеса на развитието му, студентите, като бъдещи филолози, биха могли да проследят неговата история и развитие.

Сред туркологичните дисциплини в плана е отделено място и на курса по *Турска литература*, заложен в две части, който въвежда студентите в творчеството на известни турски автори.

Студентите от специалността имат възможността да се запознаят с историята, географското положение, икономическото развитие, населението на Р. Турция, предвидени в часовете по дисциплините *История на Турция* и *Странознание*.

Казаното дотук свежда до извода, че в учебния план на специалността Български език и турски език като цяло са заложили основните модули на туркологичната и обща лингвистика, (основополагащите дисциплини като Увод в общото езикознание, Съвременен турски език в IV части – фонетика, лексикология, морфология и синтаксис, Турски език - практически курс, Османски език и др.), които със заложенния хорариум биха осигурили съвременно филологическо образование и възможност за формиране на професионална компетентност в областта на туркологията. Планът позволява обучението да се осъществява в съчетаване на теоретическо обучение с практическа реализация на знанията. Специалността осигурява и с педагогическа правоспособност.

Подкрепям така изготвения учебен план и го препоръчвам за прилагане в специалността Български език и турски език към Пловдивски университет "Паисий Хилендарски".

05.02.2013 г.
гр. Шумен

Рецензент:
/Мийрям Салим/

РЕЦЕНЗИЯ

за бакалавърска програма „Български език и английски език” (Направление: Педагогика на обучението)

Бакалавърска програма „Български език и английски език”, която се предлага от Филологическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски”, цели да предостави знания по лингвистични, литературоведски и културологични дисциплини от ресора на българистиката и англицистиката, като същевременно развие практическите езикови умения на студентите.

В англицистичния си аспект програмата е тясно обвързана с нарасналата необходимост от добре обучени специалисти по чужди езици (английски език) в условията на интензивно чуждоезиково обучение в СОУ и с оглед на големия брой международни контакти на България в резултат на членството ѝ в Европейския съюз и общата ѝ въввлеченост в процесите на глобализацията. Учебният план на програмата е съобразен с държавните изисквания за подобен тип бакалавърски програми. Той включва ред задължителни и избираеми дисциплини, като първите изграждат корпуса на филологическата и педагогическа насоченост, а вторите дават възможност на студентите да получат тясно специализирани знания и умения в различни области съобразни с личните предпочитания и интереси.

Програмата следва да дава знания по важни теоретични дисциплини като съвременен английски език (фонетика, лексикология, морфология, синтаксис, стилистика), история на англоезичната литература (британска и американска), странознание (на Великобритания и САЩ) и др. Придържането към традицията в англицистиката и най-добрите ѝ постижения подчертава сериозността на подходите в тази програма.

Тя също така е ориентирана към развитието на практическите езикови умения в курса по практически английски език (писмени упражнения,

лексика, граматика, превод). Не е допуснато немотивирано намаляване на броя на занятията по практически език. Трябва да се отбележи, че комбинацията с български език дава възможност на студентите да придобият не само много добри преводачески умения, но и редакторски умения и компетентност.

Във втората си половина програмата включва преподавателския цикъл (методика на обучението по английски език и литература, хоспитиране, текуща практика, преддипломна практика). Добро впечатление оставя обособяването на тези дисциплини в отделни последователни семестри и постигането на договорки с различни типове средни училища (основни, средни общообразователни, средни професионални, средни профилирани) за провеждане на практиката.

В заключение може да се каже, че програмата подготвя своите възпитаници за достойна реализация в областта на преподаването на английски език, както и в областта на превода и редакторската дейност. Тя е напълно сравнима по своя обхват и цели с други подобни програми, преподавани във водещи университети в страната.

доц. д-р Свилен Станчев

Катедра „Англистика и американистика”,
Филологически факултет
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий”

РЕЦЕНЗИЯ

за бакалавърска програма „Български език и английски език” (Направление: Педагогика на обучението)

Бакалавърска програма „Български език и английски език”, която се предлага от Филологическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски”, цели да предостави знания по лингвистични, литературоведски и културологични дисциплини от ресора на българистиката и англицистиката, като същевременно развие практическите езикови умения на студентите.

В англицистичния си аспект програмата е тясно обвързана с нарасналата необходимост от добре обучени специалисти по чужди езици (английски език) в условията на интензивно чуждоезиково обучение в СОУ и с оглед на големия брой международни контакти на България в резултат на членството ѝ в Европейския съюз и общата ѝ въввлеченост в процесите на глобализацията. Учебният план на програмата е съобразен с държавните изисквания за подобен тип бакалавърски програми. Той включва ред задължителни и избираеми дисциплини, като първите изграждат корпуса на филологическата и педагогическа насоченост, а вторите дават възможност на студентите да получат тясно специализирани знания и умения в различни области съобразни с личните предпочитания и интереси.

Програмата следва да дава знания по важни теоретични дисциплини като съвременен английски език (фонетика, лексикология, морфология, синтаксис, стилистика), история на англоезичната литература (британска и американска), странознание (на Великобритания и САЩ) и др. Придържането към традицията в англицистиката и най-добрите ѝ постижения подчертава сериозността на подходите в тази програма.

Тя също така е ориентирана към развитието на практическите езикови умения в курса по практически английски език (писмени упражнения,

лексика, граматика, превод). Не е допуснато немотивирано намаляване на броя на занятията по практически език. Трябва да се отбележи, че комбинацията с български език дава възможност на студентите да придобият не само много добри преводачески умения, но и редакторски умения и компетентност.

Във втората си половина програмата включва преподавателския цикъл (методика на обучението по английски език и литература, хоспитиране, текуща практика, преддипломна практика). Добро впечатление оставя обособяването на тези дисциплини в отделни последователни семестри и постигането на договорки с различни типове средни училища (основни, средни общообразователни, средни професионални, средни профилирани) за провеждане на практиката.

В заключение може да се каже, че програмата подготвя своите възпитаници за достойна реализация в областта на преподаването на английски език, както и в областта на превода и редакторската дейност. Тя е напълно сравнима по своя обхват и цели с други подобни програми, преподавани във водещи университети в страната.

доц. д-р Свилен Станчев

Катедра „Англистика и американистика”,
Филологически факултет
Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий”